

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Vrijzinnig Christelijk Lyceum
(02UT00)

2024-2025

Van Stolkweg 35
2585 JN 's-gravenhage

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Fysieke ruimten
 - 3.5 Protocollen
 - 3.6 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
 - 4.3
 - 4.4
- 5 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	september 2024
Naam van onze school	Vrijzinnig Christelijk Lyceum
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Ver H Vrijzinnig Chr Lyc
Naam samenwerkingsverband	SWV Zuid Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	HAVO HAVO / VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Onderwijsniveaus bovenbouw	HAVO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Leerjaren	Bovenbouw Onderbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

Het VCL stimuleert, prikkelt en ondersteunt leerlingen om hun kennis en vaardigheden breed te ontwikkelen, een eigen koers te bepalen en positief bij te dragen aan een voortdurend veranderende samenleving. Het VCL leidt leerlingen op tot bewuste burgers, in de wereld van vandaag én voor de wereld van morgen; zelfstandige en maatschappelijk betrokken jongeren die met vertrouwen en open blik de wereld om hen heen benaderen. Op het VCL gaat kwalitatief hoogwaardig en toekomstbestendig onderwijs samen met een plezierige sfeer, met oprechte aandacht voor elkaar. Onze leerlingen leren verantwoordelijkheid nemen en worden uitgedaagd om positief-kritisch bij te dragen aan een voortdurend veranderende samenleving.

Onze visie op passend onderwijs

Het VCL spant zich in om, vanuit haar kernwaarden, een inclusieve en compassievolle school- en leeromgeving te bieden waar leerlingen zich breed kunnen ontwikkelen op gebied van kennis en vaardigheden. Ons motto is 'zelf denken en samen doen'. Het VCL ondersteunt, stimuleert en faciliteert leerlingen om de eigen koers te bepalen, zowel in als buiten de klas, met oprechte aandacht voor elkaar. Het VCL kent de maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen waar onze leerlingen mee maken krijgen en anticipeert hierop.

Ons uitgangspunt bij ondersteuning en passend onderwijs is dat de leerling centraal staat. Dit betekent dat elke leerling gezien en gehoord wordt en er aandacht is voor zijn of haar specifieke onderwijsbehoeften. Bij de uitvoering van ondersteuning vinden wij het belangrijk om zo veel mogelijk uit te gaan van de sterke, stimulerende kanten van de leerling. Deze kunnen ingezet worden om op een oplossingsgerichte manier aan de slag te gaan.

Ondersteuning moet niet bestaan uit losse pakketjes hulp die aan leerlingen wordt geboden. Om hulp effectief te laten zijn, is het goed om zorg te dragen voor een keten van ondersteuning die geïntegreerd is in het totale onderwijs- en begeleidingsaanbod. Bij de begeleiding wordt uitgegaan van de situatie waarin de leerling zich bevindt en van de mogelijkheden van de leerling. Belemmeringen worden in hun context bekeken en opgelost.

Bij het begeleiden van leerlingen staat de (gouden) driehoek van ouders, leerling en school centraal. Deze pedagogische driehoek gaat ervan uit dat samenwerking en afstemming van de drie partijen cruciaal is om een leerling tot optimaal functioneren te kunnen laten komen.

We vinden het van belang dat we een sterke basisbegeleiding en een goede extra ondersteuning kunnen bieden. Daarbij willen we een sterke basis voor alle leerlingen bieden qua kennis, maar ook qua vaardigheden. Ondersteuning en een geleidelijke opbouw hierin is van groot belang, zodat alle leerlingen steeds meer verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen leerproces in brede zin en uiteindelijk goed voorbereid kunnen doorstromen naar hun gewenste vervolgopleiding en op een bewuste manier deel kunnen uitmaken van de samenleving.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Onze school staat open voor alle leerlingen uit de regio. Bij ons leren leerlingen stapsgewijs de regie te nemen over hun eigen leerproces, hun mogelijkheden en interesses te ontdekken en – rekening houdend met onderlinge verschillen – het beste uit zichzelf te halen.

Sterke punten in onze ondersteuning

Binnen het VCL werken we samen met ouders, leerling en mentor. Deze zogenoemde gouden driehoek is de basis voor het succes van de leerling.

Het VCL biedt een veilig schoolklimaat, waarin leerlingen:

- leren hun talenten in te zetten;
- extra uitdaging krijgen waar het kan en extra ondersteuning krijgen waar nodig;
- de ruimte hebben om vragen te stellen;
- competentiegericht benaderd worden om hun zelfvertrouwen te vergroten.

Leerlingen kunnen op verschillende gebieden een extra ondersteuningsbehoefte hebben, zoals op het gebied van hun cognitieve ontwikkeling/leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag of fysieke (on)mogelijkheden. Ook kan de ernst, aard en duur van de ondersteuningsbehoefte per leerling verschillen.

Het VCL wil dan ook gerichte ondersteuning bieden. Faciliteiten en maatregelen wil het VCL zoveel mogelijk afstemmen op de specifieke extra ondersteuningsbehoeftes van haar leerlingen. Dit betekent dat er een gedegen vooronderzoek plaatsvindt. Indien er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte, wordt in beeld wordt gebracht wat de ernst en aard van de problematiek is, om op basis daarvan te onderzoeken welke ondersteuning passend zou kunnen zijn. De doelen voor de ondersteuning worden samen met ouders, leerlingen en specialisten opgesteld. Leerling, ouders en school stellen vast wanneer er geëvalueerd wordt en de doelen worden waar nodig bijgesteld.

Grenzen aan onze ondersteuning

Helaas zijn er grenzen aan de ondersteuning die het VCL kan bieden. Het kan zijn dat de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling de ondersteuningsmogelijkheden van de school overstijgt. Dit kan blijken tijdens de aanmeldprocedure en/of gedurende de schoolloopbaan van de leerling. Bij het zoeken naar verantwoorde en geschikte ondersteuning, faciliteiten en maatregelen hanteert het VCL het begrip 'redelijkheid'. De redelijkheid hangt af van de mate van aanvaardbaarheid van de school, de haalbaarheid voor de leerling en de verdedigbaarheid ten aanzien van medeleerlingen. Redelijkheid hangt ook sterk af van de te verwerven eindcompetenties van een opleidingsonderdeel en de onderwijsomstandigheden (Tops & Boons, 2013).

Leerlingen die zeer gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben kunnen wij geen passende onderwijsplaats bieden. Deze leerlingen worden door ons doorverwezen naar een van de VSO-scholen in ons samenwerkingsverband, waar de expertise en de omstandigheden aanwezig zijn om aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen.

Het betekent dat het VCL leerlingen met de onderstaande beperkingen niet kan begeleiden:

Algemeen

Een leerling

... die veel persoonlijke aandacht nodig heeft.

... die behoefte heeft aan een prikkelarme omgeving.

... die een ondersteuningsbehoefte heeft, bij wie er geen samenwerking met het netwerk, o.a. ouders/verzorgers, mogelijk is.

M.b.t. cognitieve ontwikkeling:

Een leerling

... met een ernstig disharmonisch intelligentieprofiel, dat wil zeggen een kloof van 20 punten of meer in combinatie met een gediagnosticeerde stoornis en/of leerachterstanden.

... met een ernstige verstandelijke beperking.

... met ernstige geheugenproblemen.

... met ernstige leerachterstanden.

... met leerachterstanden doordat de leerling nieuw in Nederland is én onvoldoende kennis heeft van de Nederlandse taal.

M.b.t. gedrag:

Een leerling

... die geen grenzen kent en grensoverschrijdend gedrag vertoont.

... die geen autoriteit erkent.

... de veiligheid aantast, dan wel zijn eigen veiligheid, dan wel de veiligheid van medeleerlingen dan wel de veiligheid van de medewerkers van het VCL.

... die het onderwijsleerproces ernstig verstoort.

... die zeer ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces vertoont.

... die niet in klassenverband kan functioneren, dan wel omdat het eigen leerproces daardoor verstoord raakt, dan wel omdat het leerproces van de medeleerlingen verstoord raakt.

... die zeer ernstige spijbelproblemen heeft, weigert om naar school te gaan.

... die zich schuldig maakt aan buitensporig geweld.

... die een combinatie van leer – en gedragsproblemen heeft.

M.b.t. sociaal-emotionele ontwikkeling:

Een leerling

... die geen contact kan leggen.

... die ernstig autistisch is.

... die zich ernstig agressief gedraagt t.o.v. docenten en/of medeleerlingen.

... die seksueel grensoverschrijdend gedrag vertoont.

... met ernstige verslavingsproblemen.

M.b.t. lichamelijke situatie:

Een leerling

... die volledig doof is.

... die volledig blind is.

... die niet in staat is tot eigen lichamelijke verzorging.

... bij wie intensief medisch handelen noodzakelijk is

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Leerlingen zijn voortdurend in ontwikkeling. Door de snel veranderende maatschappij ontwikkelen leerlingen zich op sociaal-emotioneel gebied op een andere wijze. Dit vraagt om onderwijsactiviteiten waarbij sociale en emotionele vaardigheden extra aandacht krijgen bijvoorbeeld in de mentorlessen. Daarnaast is er oog voor trends en wordt er in de mentorlessen ruimte gecreëerd om hier aandacht aan te besteden. Om onze leerlingen te ondersteunen bij hun identiteitsontwikkeling worden er regelmatig externe organisaties ingezet voor trainingen, workshops en voorlichting.

Het VCL vindt het van belang dat de medewerkers zich voortdurend blijven ontwikkelen. Dit betreft niet alleen het vakinhoudelijke kennis, maar zeker ook het leerproces en de ontwikkeling van de leerlingen. Het VCL wil de expertise op het sociaal-emotionele vlak, op het gebied van studievaardigheden, executieve en metacognitieve vaardigheden blijven ontwikkelen, zodat zij zich

voldoende toegerust voelen om zoveel mogelijk leerlingen te ondersteunen vanuit de basisondersteuning.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialismen

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aandacht functionaris huiselijk geweld			
Decaan / loopbaanbegeleider			
Expert op het gebied van LZ/LG			
Expert op het gebied van NT-2			
Expert op het gebied van psychische- en gedragsproblematiek			
Gedragsspecialist			
NT2-docent			
Ondersteuningscoördinator			
Psycholoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			
Trainer faalangstreductie			
Vertrouwenspersoon			
Verzuimcoördinator			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
persoonlijk mentor			
vertrouwenspersoon			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Bovenschoolse voorziening (OPDC / rebound)			
Versterkt mentoraat			

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod (ernstige) rekenproblematiek			
Aanbod extra uitdaging			
Aanbod lees- en spellingzwakte en dyslexie			
Aanbod studievaardigheden, plannen/organiseren of leren leren			
Aanbod versterken sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn			
Aanbod versterken sociale vaardigheden en de weerbaarheid			
Preventief signaleren op leerontwikkeling			
Preventief signaleren op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag			
Vakspecifieke examentraining			

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Ruimte voor één op één begeleiding

Rolstoeltoegankelijke ingang

Lift

Prikkelarme werkplek of stilteruimte

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0%	0%	57%	43%

Indicator HGW	Score
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ver ontwikkeld
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ver ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ver ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ver ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld

Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ver ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ver ontwikkeld

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De mentoren en de afdelingsleider hebben regelmatig overleg over alle leerlingen. Minimaal drie keer per jaar worden de resultaten van de leerlingen geëvalueerd en met ouders besproken. Waar ondersteuning nodig is, wordt deze in overleg met ouders en/of de coördinator passend onderwijs geboden.

Het kan ook zijn dat een vakdocent of mentor signaleert dat de ontwikkeling van de leerling niet optimaal verloopt. De mentor gaat in gesprek met leerling en/of ouders. Waar nodig of wenselijk is de afdelingsleider aanwezig bij dit gesprek. Op basis van de informatie die uit het gesprek komt of uit voorgaande onderzoeken/observaties stelt de coördinator passend onderwijs en eventuele externe specialisten samen met ouders en leerlingen doelen op. Dit wordt vastgelegd in een OPP.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Jeugdhulpprofessional
- Schoolmaatschappelijk werker
- Ondersteuningscoördinator

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 7 keer per jaar bij elkaar.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Hoger onderwijs (hbo/wo)
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Adviseur passend onderwijs / consulent van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ incl. schoolarts)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

5. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskundeproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.